Lieta Nr.1A33106020
Lietas arhīva Nr.1A-1060-1/11
ECLI:LV:RIRT:2020:0914.1A33106020.2.S

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 14.septembrī

Rīgas rajona tiesas
tiesnese I. Ozoliņa-Kļaviņa
rakstveida procesā izskatīja SIA "TRANS MOBIL", reģistrācijas Nr.40103739352, sūdzību par Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes 2020.gada 30.marta lēmumu Nr.20/3/3-1418.

Aprakstošā daļa

[1] 2020.gada 5.martā Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes Satiksmes uzraudzības un koordinācijas biroja Fotoradaru nodaļa (turpmāk arī VP GKPP SDP SUKB FN) sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu – lēmumu Nr.CN00042440, SIA "TRANS MOBIL" (turpmāk-Sūdzības iesniedzējs), kurā norādīts, ka 2020.gada 27.februārī plkst.15.24 transportlīdzeklis RENAULT PREMIUM, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, tika vadīts Salaspils novadā, autoceļa Rīga - Daugavpils – Krāslava – Baltkrievijas robeža (Patarnieki) (A6) 23,8. km (virzienā uz Ogri) bez samaksātas autoceļu lietošanas nodevas par noteikto valsts galveno autoceļu posmu lietošanu. Pārkāpums konstatēts, izmantojot tehnisko līdzekli - autoceļa lietošanas nodevas samaksas kontroles sistēmu TOLLCHECKER ROADSIDE Nr.GX019884 (turpmāk – kontroles sistēma TOLLCHECKER ROADSIDE). Ir pārkāpta Autoceļu lietošanas nodevas likuma (turpmāk – ALNL) 2.panta pirmā daļa.

Atbildība par pārkāpumu paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī Latvijas APK) 149.[40] panta otrajā daļā.

Saskaņā ar Latvijas APK 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, kā arī ALNL 9.[1] panta pirmo un otro daļu, par minēto pārkāpumu tika piemērots naudas sods 500 *euro*.

[2] Par administratīvā pārkāpuma protokolu – lēmumu Nr.CN00042440 Sūdzības iesniedzējs 2020.gada 16.martā iesniedza sūdzību.

[3] Ar Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes (turpmāk arī Iestāde) 2020.gada 30.marta lēmumu Nr.20/3/3-1418 (turpmāk arī Iestādes lēmums) pamatojoties uz Latvijas APK 287.panta pirmās daļas 1.punktu nolemts VP GKPP SDP SUKB FN 2020.gada 10.marta lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr. CN00042440 atstāt negrozītu, bet Sūdzības iesniedzēja sūdzību noraidīt.

[..] Lēmumā citēta Latvijas APK 286.panta otrā daļa, 244., 272.pants.

Autoceļu lietošanas nodeva (turpmāk – nodeva) ir maksa par Latvijas galveno un reģionālo autoceļu izmantošanu, lai veicinātu to uzturēšanu un attīstību, kā arī, lai veicinātu videi draudzīgāku transportlīdzekļu izmantošanu.

Nodevu maksā par valsts galveno un reģionālo autoceļu posmu lietošanu (izņemot to šķērsošanu krustojumos un lietošanu apdzīvotās vietās) ar kravas transportlīdzekļiem, kuru pilna masa ir lielāka par 3000 kilogramiem, un kravas transportlīdzekļiem un to sastāviem, kuru pilna masa ir lielāka par 3500 kilogramiem.

ALNL 8. panta ceturtajā daļā noteikt, ka nodevas maksāšanas pārkāpumu var fiksēt ar Valsts policijas vai šā likuma 5. panta pirmajā daļā minēto institūciju, kuras administrē nodevu, rīcībā esošiem tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli. Kārtību, kādā izmanto tehniskos līdzekļus, nosaka Ministru kabinets.

Konkrētajā gadījumā pārkāpums fiksēts ar autoceļa lietošanas nodevas samaksas kontroles sistēmu TOLLCHECKER ROADSIDE. Minētā sistēma reģistrē to transportlīdzekļu raksturlielumus, kuri brauc garām kontroles kolonnai, un salīdzina tos ar maksājumu datiem, proti, vai garām braucošajiem transportlīdzekļiem ir veikts maksājums par autoceļu lietošanas nodevu. Ja transportlīdzeklim par likumā noteiktā valsts autoceļa posma lietošanu nav samaksāta nodeva, tad tiek piemērots administratīvais sods saskaņā ar ALNL 9.[1] panta pirmo un otro daļu.

No pārskata attēla, kas iegūts ar kontroles sistēma TOLLCHECKER ROADSIDE, redzams, ka 2020.gada 27.februārī plkst.15.24 pārkāpums ir fiksēts transportlīdzeklim RENAULT PREMIUM, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/.

Atbilstoši reģistrā fiksētajai informācijai, transportlīdzekļa RENAULT PREMIUM, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, veids ir kravas seglu vilcējs, pilna masa-19000 kg.

Saskaņā ar ALNL 1. pielikumu par Valsts galvenā autoceļa (A6) Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža (Patarnieki) lietošanu no 0,0.km līdz 306,5.km, izņemot to šķērsošanu krustojumos un lietošanu apdzīvotās vietās, kuru robežas apzīmētas ar šā likuma 1.[1] pielikumā noteiktajām zīmēm, ir maksājama nodeva.

No lietā esošajiem materiāliem izriet, ka 2020.gada 27.februārī plkst.15.24 RENAULT PREMIUM, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, tika vadīts Salaspils novadā autoceļa Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža (Patarnieki) (A6) 23,8.km virzienā uz Ogri. Līdz ar to secināms, ka par konkrētā autoceļa posma lietošanu ar minēto transportlīdzekli bija jābūt samaksātai nodevai.

Autoceļu lietošanas nodevas samaksu apliecina ieraksts reģistrā. Atbilstoši reģistrā fiksētajai informācijai, nodevas maksājums par transportlīdzekli RENAULT PREMIUM, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, veikts par periodu no 2020.gada 23.janvāra līdz 2020.gada 24.janvārim. Nākamais maksājums veikts par periodu no 2020.gada 28.februāra līdz 2020.gada 29.februārim. No minētā secināms, ka 2020.gada 27.februārī plkst.15.24 transportlīdzeklim RENAULT PREMIUM, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, nebija veikta nodevas apmaksa.

Tālāk lēmumā citēta Latvijas APK 7.panta pirmā un otrā daļa, 9.panta pirmā daļa. ALNL 9.pants. [..] ALNL 9.[1] panta pirmā daļa.

Atbilstoši reģistra fiksētajai informācijai, transportlīdzekļa RENAULT PREMIUM, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, īpašnieks ir juridiskā persona SIA "TRANS MOBIL". [..]

SIA "TRANS MOBIL" ar lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr. CN00042806 uzlikts minimālais naudas 500 *euro* apmērā, kāds par attiecīgo pārkāpumu pārvadātājam paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā.

Administratīvā lietvedība veicama un sods uzliekams stingri saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu, tostarp piemērojamas Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredzētās tiesību normas. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss neparedz vairākus pārkāpumus atzīt par vienu pārkāpumu, turpretī Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 35.panta pirmā daļa noteic, ka gadījumā, ja viena persona ir izdarījusi divus vai vairāk administratīvos pārkāpumus, administratīvais sods tiek uzlikts par katru pārkāpumu atsevišķi. Izskatāmajā gadījumā pārkāpumi nav konstatēti vienlaicīgi, turklāt par katru no tiem citā laikā ir ierosināta atsevišķa lietvedība, līdz ar to sūdzībā minētajos protokolos - lēmumos norādītie administratīvie pārkāpumi ir atsevišķi pārkāpumi, kas konstatēti atsevišķi un par kuriem saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 35.panta pirmo daļu administratīvie sodi uzliekami atsevišķi. Tas, ka izdarīti vairāki pārkāpumi vienā vietā - Salaspils novadā, autoceļa Rīga- Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža (Patarnieki) (A6) 23,8.km (virzienā uz Ogri), pierāda to, ka ar konkrēto transportlīdzekli vairākkārt ir izmantots konkrētā valsts galvenā autoceļa posms bez samaksātas autoceļu lietošanas nodevas.

Iestāde attiecībā par sūdzības iesniedzējas norādīto, ka ņemot vērā to, ka SIA "TRANS MOBIL" kļūdaini nav apmaksājusi Autoceļu lietošanas nodevu 2020.gada 27.februārī, 2020.gada 3.martā un 2020.gada 4.martā, tad faktiski ir veikti trīs pārkāpumi, norāda sekojošo.

Ministru kabineta 2014.gada 26.maija noteikumu Nr. 272"Autoceļu lietošanas nodevas maksāšanas, iekasēšanas un administrēšanas kārtība" (turpmāk – MK noteikumi Nr. 272) 2.punkts nosaka - nodevas maksājumu veic pirms ALNL 1.pielikumā noteiktā valsts galvenā autoceļa posma lietošanas uzsākšanas.

Minētā tiesību norma nosaka aizliegumu izmantot valsts galveno autoceļu posmus, ja nav veikta autoceļu lietošanas nodevas apmaksa. Katrs sūdzībā minētais pārkāpums ir fiksēts citā laikā, līdz ar to pierāda, ka konkrētais transportlīdzeklis atkārtoti ir izmantojis valsts galvenā autoceļa posmu bez samaksātas autoceļu lietošanas nodevas. Līdz ar to norādāms, ka sūdzībā minētie pārkāpumi nav vērtējami, kā trīs pārkāpumi, jo katrai autoceļa izmantošanas reizei ir pabeigtības raksturs ar to brīdi, kad transportlīdzeklis vairs neizmanto konkrēto autoceļa posmu, par kuru maksājama nodeva. Katru reizi no jauna izmantojot valsts galveno autoceļu posmu bez samaksātas autoceļu lietošanas nodevas, tiek pārkāpts ALNL 2. pants un līdz ar to tiek izdarīts administratīvais pārkāpums, kura pazīmes paredzētas Latvijas APK 149.[40] panta otrajā daļā.

Izvērtējot administratīvā pārkāpuma protokolu - lēmumu Nr.CN00042440 secināms, ka tas atbilst ALNL 9.[1] panta piektās daļas prasībām.

Attiecībā uz SIA "TRANS MOBIL" lūgumu samazināt naudas sodu, norāda, ka, pieņemot lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, iestāde ir tiesīga pieņemt tikai tādu lēmumu, kurš atbilst normatīvajam regulējumam. Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[40] panta otro daļu un Autoceļu lietošanas nodevas likuma 9.[1] panta pirmo un otro daļu SIA "TRANS MOBIL" ir piemērots minimālais naudas sods, kāds par attiecīgo pārkāpumu paredzēts pārvadātājam Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā. Ņemot vērā minēto, valsts pārvaldes iestāde nav tiesīga pieņemt lēmumu par piemērotā naudas soda apmēra samazināšanu un, pārkāpjot tiesību normā izteikto likumdevēja gribu, samazināt naudas soda apmēru.

Attiecībā uz SIA "TRANS MOBIL" lūgumu par daļējo naudas soda samaksas piemērošanu, norāda, ka Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 276.[1] panta pirmā daļa nosaka - lai veicinātu iestāžu un personu savstarpējo sadarbību un brīvprātīgu naudas soda izpildi, institūcija (amatpersona), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, ir tiesīga lemt par personas nosacītu daļēju atbrīvošanu no naudas soda samaksas.

Lēmumā citēta Latvijas APK 276.[1] panta otrā daļa, ALNL 9.[1] panta piektā daļa [..] Latvijas APK 276.[1] panta otrās daļas 7.punkts. [..] Ceļu satiksmes likuma 19.pants un Latvijas APK 243.panta trešās daļas 4.punkts.

Iestāde poēc iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, novērtējot pierādījumus (administratīvā pārkāpuma protokols-lēmums Nr.CN00042440; ar autoceļa lietošanas nodevas samaksas kontroles sistēmu TOLLCHECKER ROADSIDE fiksētā informācija; Reģistrā fiksētā informācija; SIA

„TRANS MOBIL" pilnvarotās pārstāves /pers. A/ sūdzība), iestāde uzskata, ka administratīvā pārkāpuma protokols - lēmums Nr. CN00042440 par ALNL 2.panta pārkāpumu sastādīts atbilstoši ALNL 9.[1] panta prasībām, kā arī administratīvais sods saskaņā ar ALNL 9.[1] panta pirmo daļu SIA „TRANS MOBIL" piemērots pamatoti. [..]

Lēmumā atsauce uz Latvijas APK 32.pantu, 149.[40] panta otrās daļas sankcijā paredzēto naudas sodu un ALNL 9.[1] panta otrās daļas nosacījumu, ka par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, šā panta pirmajā daļā minētajai personai uzliek minimālo naudas sodu, kāds par attiecīgo pārkāpumu pārvadātājam paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, iestāde atzinusi, ka lietderības apsvērumu padziļināta izvērtēšana un iekļaušana lēmumā nav mērķtiecīga, jo nav iespējams mīkstināt administratīvo sodu.

[4] Nepiekrītot Iestādes lēmumam, tiesā saņemta SIA "TRANS MOBIL" sūdzība par iestādes 2020. gada 30.marta lēmumu Nr. 20/3/3-1418. Sūdzības iesniedzēja lūdz atcelt lēmumu un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu, norādot šādus argumentus.

Sūdzībā norādīts, ka laika posmā no 2020.gada 27.februāra līdz 2020.gada 13.martam kopā saņemti 25 administratīvā pārkāpuma protokoli un kopējā uzlikto naudas sodu summa ir 12 500,00 *euro* apmērā.

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka Administratīvā pārkāpuma protokolā–lēmumā Nr. CN00042440 un visos nākamajos lēmumos ir norādīts, ka Transportlīdzekļa vadītājs ir pārkāpis Autoceļu lietošanas nodevas likuma 2.panta pirmo daļu, t.i. nav samaksājis Autoceļu lietošanas nodevu 11,00 *euro* apmērā. Lēmumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā pēc paziņošanas dienas. [..]

Latvijas APK 246.panta pirmā daļa noteic, ja persona ir izdarījusi vairākus administratīvos pārkāpumus, kas konstatēti vienlaikus, un to izskatīšana saskaņā ar šā kodeksa septiņpadsmito nodaļu ir vienas un tās pašās iestādes kompetencē, pilnvarota persona par izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem sastāda vienu protokolu. Saskaņā ar Latvijas APK 24.panta otro daļu par vienu administratīvo pārkāpumu var uzlikt pamatsodu [..].

Sūdzības iesniedzējs atzīst, ka neuzmanības dēļ nav samaksājis Autoceļu lietošanas nodevu par transportlīdzekli laikā posmā no 2020.gada 27.februāra līdz 2020.gada 13.februārim. Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka ir pieļāvusi vienu pārkāpumu, nevis 25 pārkāpumus.

Tālāk atsauce uz Latvijas APK 22.pantu.

Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka sods nav samērīgs attiecībā pret Autoceļu lietošanas nodevas apmēru un nodarīto pārkāpumu. Konkrētajā gadījumā mēneša maksa par Autoceļu lietošanu ir 48 *euro*, savukārt sods ir 12 500 *euro*. Pārmērīgs sods šajā gadījumā var novest pie uzņēmuma maksātnespējas, nevis kalpot tikai kā audzināšanas un preventīvs līdzeklis.

Sūdzībā norādīts, ka pieņemot Lēmumus, Iestāde nav vērtējusi vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā saskaņā ar Latvijas APK 272.pantu. Turklāt, atbilstoši Latvijas APK 9.pantam nav izvērtēts vai pieteicēja darbība vai bezdarbība, apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību.

Lūdz atcelt Valsts policijas Galvenās Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes 2020.gada 30.marta lēmumu Nr.20/3/3-1418 un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu (administratīvā pārkāpuma protokola–lēmuma Nr.CN00042440) pret SIA "TRANS MOBIL" pēc Latvijas APK 149.[40] panta otrās daļas.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi iesniegtās sūdzības pamatojumu par Iestādes lēmumu, atzīst, ka Sūdzības iesniedzēja sūdzība ir noraidāma, bet Iestādes lēmums atstājams negrozīts.

[6] 2020.gada 1.jūlijā spēkā stājās Administratīvās atbildības likums, savukārt ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudēja Latvijas APK. Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma Pārejas noteikumu 2.punktu procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar Latvijas APK, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā. Latvijas APK normas piemērojamas līdz attiecīgā administratīvā pārkāpuma lietvedības stadijas pabeigšanai (lietvedība iestādē, tiesā vai izpilde).

Ņemot vērā minēto, to, ka sūdzība tiesā tika saņemta vēl pirms Administratīvās atbildības likuma spēkā stāšanās un tiesvedība tiesā tika ierosināta pēc Latvijas APK tiesību normām, tiesa šīs sūdzības izskatīšanā piemēro Latvijas APK normas.

[7] Latvijas APK 289.[12] panta pirmā daļa paredz, ka rajona (pilsētas) tiesa neatkarīgi no sūdzības iesniedzēja motīviem ar lēmumu atceļ iestādes lēmumu un nosūta lietu jaunai izskatīšanai iestādei pēc piekritības šādos gadījumos: 1) lietu izskatījusi iestāde, kurai nebija tiesību attiecīgo administratīvā pārkāpuma lietu izskatīt; 2) lietas izskatīšanā pārkāptas tiesību normas, kas prasa paziņot administratīvā pārkāpuma lietas dalībniekiem par lietas izskatīšanas vietu un laiku; 3) izskatot lietu, pārkāptas tiesību normas par lietvedības valodu; 4) lēmums nosaka to personu tiesības un pienākumus, kuras nav administratīvā pārkāpuma lietas dalībnieki; 5) lietā nav pilna lēmuma.

Tiesa nekonstatē Latvijas APK 289.[12] pantā paredzētos gadījumus, kas būtu pamats neatkarīgi no sūdzības iesniedzēja motīviem atcelt iestādes lēmumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai iestādei.

[8] Saskaņā ar Latvijas APK 286. panta otro daļu augstāka iestāde, izskatot sūdzību vai protestu par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, pārbauda pieņemtā lēmuma likumību un pamatotību.

Latvijas APK 289.^{13} panta trešā daļa paredz, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesa, pārbaudījusi Iestādes lēmuma motivāciju, kas norādīta šā sprieduma [3] punktā, atzīst, ka tā ir pareiza un pilnībā pietiekama. Iestādes lēmumā izdarītie secinājumi pamatoti ar noskaidrotajiem lietas faktiskajiem apstākļiem un pierādījumiem, pietiekamā apjomā novērtējot normatīvos aktus, kas attiecas uz konkrētās situācijas tiesisko regulējumu. Tādējādi tiesa pievienojas Iestādes lēmumā norādītajai motivācijai un to neatkārtos.

[9] Izvērtējot Sūdzības iesniedzēja sūdzību, tiesa uzskata, ka papildus Iestādes lēmumā minētajam ir norādāms turpmākais.

[10] Latvijas APK 149.^{40} panta otrajā daļā paredzēta administratīvā atbildība par ALNL noteiktā valsts autoceļa posma lietošanu, ja autoceļu lietošanas nodeva nav samaksāta. Par šādu pārkāpumu transportlīdzekļa vadītājam uzliek naudas sodu no simt astoņdesmit līdz trīssimt sešdesmit *euro*, bet pārvadātājam – no piecsimt līdz tūkstoš *euro*.

Latvijas APK 149.$^{4\,0}$ panta otrā daļa ir blanketa tiesību, jo tajā nav konkretizētas būtiskas pārkāpuma sastāva objektīvās puses pazīmes, piemēram, par kādu ceļa posma lietošanu un par kādiem transportlīdzekļiem ir jāmaksā nodeva. Šos jautājumus regulē ALNL, un saskaņā ar tā 2.panta otro daļu un 1. pielikumu, nodevu maksā par Valsts galvenā autoceļa (A6) Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža (Patarnieki) lietošanu no 0,0.km līdz 306,5.km lietošanu, ja transportlīdzekļa pilna masa ir lielāka par 3000 kilogramiem un mazāka vai vienāda ar 3500 kilogramiem.

Līdz ar to Latvijas APK 149.^{40} panta otrajā daļā paredzētais pārkāpums ir pabeigts ar brīdi, kad transportlīdzeklis, par kuru maksājama nodeva, ir izbraucis uz likumā noteiktā valsts galvenā autoceļa posma bez nomaksātas nodevas.

[11] ALNL 9.^{1} pants nosaka, ka administratīvo sodu par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, piemēro transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā norādītajam transportlīdzekļa turētājam vai, ja turētājs nav norādīts vai transportlīdzeklis noņemts no uzskaites,- transportlīdzekļa īpašniekam (valdītājam).

Saskaņā ar ALNL 2.panta pirmajā daļā noteikto, nodevu maksā par šā likuma 1.pielikumā noteikto valsts galveno un reģionālo autoceļu posmu lietošanu (izņemot to šķērsošanu krustojumos un lietošanu apdzīvotās vietās, kuru robežas apzīmētās ar šā likuma 1.1 pielikumā noteiktajām ceļa zīmēm) ar šādiem kravas transportlīdzekļiem vai to sastāviem; 1. ar kravas transportlīdzekļiem, kuru pilna masa ir lielāka par 3000 kg; 2. ar kravas transportlīdzekļu sastāviem, kuru pilna masa ir lielāka par 3500 kg.

ALNL 3.pants paredz, ka nodevu maksā mehāniskā transportlīdzekļa īpašnieks, turētājs vai vadītājs Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

MK noteikumu Nr.272 2.punkts nosaka, ka nodeva jāiegādājas pirms ALNL 1.pielikumā noteiktā valsts galvenā autoceļa posma lietošanas uzsākšanas.

[12] Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka protokolā – lēmumā Nr. CN00042440 minētajā datumā un laikā transportlīdzeklis RENAULT PREMIUM, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, par ko saskaņā ar ALNL 2. panta pirmās daļas 1. punktu ir maksājama nodeva, piedalījās ceļu satiksmē, ceļa posmā Salaspils novadā autoceļa Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža (Patarnieki) (A6) 23,8. km virzienā uz Ogri.

Kā arī nav strīda, ka par autoceļu lietošanas nodevas nesamaksāšanu 2020. gada 27.februārī plkst.15.24 transportlīdzeklim RENAULT PREMIUM, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/.

[13] Ievērojot minēto, ka Sūdzības iesniedzējs neapstrīd protokolā – lēmumā Nr. CN00042440 fiksētos faktiskos pārkāpuma apstākļus un to, ka transportlīdzekļa RENAULT PREMIUM, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, pilna masa pārsniedz 3000 kg, precīzāk, 19000 kg, kas bija zināms transportlīdzekļa īpašniekam vai turētājam, jo par šo transportlīdzekli citos laika posmos ir bijusi maksāta nodeva, tiesa atzīst, ka par šo transportlīdzekli, ja ar to pārvietojas autoceļa Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža (Patarnieki) (A6) 23,8. km posmā, bija jānomaksā nodeva. Līdz ar to sīkāk šos apstākļus tiesa neargumentē.

[14] Tiesa nepiekrīt Sūdzības iesniedzēja viedoklim, ka viņš būtu pieļāvis vienu pārkāpumu, nevis 25 pārkāpumus, atzīstot, ka neuzmanības dēļ nav samaksājis Autoceļu lietošanas nodevu par transportlīdzekli laikā posmā no 2020. gada 27. februāra līdz 2020. gada 13. martam [..]

[14.1] Šādi Sūdzības iesniedzēja argumenti ir nepamatoti. No Latvijas APK 35.panta pirmās daļas normas secināms, ka katra braukšanas reize bez nodevas samaksas ir atzīstama kā atsevišķs administratīvais pārkāpums un arī konkrētajā gadījumā Sūdzības iesniedzēja sūdzībā minētie pārkāpumi nav konstatēti vienlaicīgi, turklāt katrs no tiem izdarīts citā laikā. Sūdzības iesniedzējs kļūdaini uzskata, ka vairākkārt sodīta par vienu un to pašu pārkāpumu. Sūdzības iesniedzējs ir pieļāvis vairākus atsevišķus administratīvos pārkāpumus.

Tiesa vērš uzmanību, ka Latvijas APK 149.^{40} panta otrajā daļā paredzētais pārkāpums ir pabeigts ar brīdi, kad transportlīdzeklis, par kuru maksājama nodeva, ir izbraucis uz likumā noteiktā valsts galvenā autoceļa posma bez nomaksātas nodevas, neatkarīgi no tā vai personai bija vai nebija zināms, ka viņas izdarītais pārkāpums ir fiksēts. Tātad ik reizi, kad attiecīgā darbība izdarīta, tā fiksējama kā pārkāpums, jo nelikumīgas darbības veikšana, kas ik reizi ir pabeigta, ir vērtējama kā atsevišķs pārkāpums, kas, arī salīdzinot ar šobrīd esošiem krimināltiesiskajiem aspektiem, nav vērtējams kā ilgstošs pārkāpums, jo ik reizi, veicot darbību un to pabeidzot, tas vērtējams kā atsevišķs pārkāpums, jo ik reizi, pirms attiecīgā autoceļa lietošanas ar transportlīdzekli, par kuru maksājama nodeva, personai bija pienākums nomaksāt nodevu, taču tas netika veikts.

[14.2] Pārkāpuma vērtēšana, kā ilgstošs pārkāpums nav salīdzināms ar to, ka nodevu iespējams nomaksāt par

konkrētu dienu, mēnesi vai gadu, jo, faktiski, katru reizi, kad tika izmantots attiecīgais autoceļš ar transportlīdzekli, par kuru ir jāmaksā nodeva, nodevai bija jābūt nomaksātai, un tikai transportlīdzekļa īpašnieks vai turētājs pats lemj par to, vai nodeva tiek maksāta par dienu, mēnesi vai gadu. Kas arī norāda, ka pēc iespējamā nodevas nomaksas termiņa nav nosakāms, kāds laika periods būtu uzskatāms par pārkāpuma sākumu un beigām – dienu, mēnesi, gadu vai citādu laika posmu.

[14.3] Tiesa norāda, ka transportlīdzekļa īpašniekam (turētājam) ir pienākums sekot līdzi un laikus izpildīt normatīvo aktu prasības, t.sk. veikt nodevas samaksu pirms attiecīgā ceļa lietošanas uzsākšanas. Sūdzības iesniedzējs nav norādījis un tiesa nekonstatē objektīvus, pārkāpumu attaisnojošus apstākļus, kas būtu lieguši tai izpildīt noteikto prasību. Ja nodevu tehniski nav iespējams samaksāt, tad juridiskās personas pārstāvim bija jāveic visas iespējamās darbības, lai veiktu samaksu par vinjetes iegādi pirms attiecīgā ceļa posma lietošanas un jāizslēdz darbības, kas ir administratīvi sodāmas.

Sūdzības iesniedzējs ir apzinājies savas rīcības prettiesiskumu, jo uzņēmumam bija zināma kārtība, kādā ir jālieto valsts galveno autoceļu posmi, par kuriem paredzēta nodevas samaksa, par to liecina pirms pārkāpuma konstatēšanas iegādātās vinjetes (lietas 6.-7.lapa), kas norāda uz to, ka Sūdzības iesniedzējs apzinājies pretlikumīgu darbību, taču tās neapturēja līdz iespējamā pārkāpuma novēršanai – tika izmantots autoceļa A6 posms, par kura izmantošanu ar transportlīdzekli RENAULT PREMIUM, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, bija jābūt nomaksātai valsts nodevai.

Minētais norāda uz darbībām, kas vērstas uz tīšu likumpārkāpuma izdarīšanu.

[15] Saskaņā ar ALNL 2.panta pirmajā daļā noteikto, ka nodevu maksā par šā likuma 1.pielikumā noteikto valsts galveno, un reģionālo autoceļu posmu lietošanu ar kravas transportlīdzekļiem, kuru pilna masa ir lielāka par 3000 kg, vai to sastāviem, kuru pilna masa ir lielāka par 3500 kg. No šīs likuma normas izriet, ka pārkāpums ir uzsākts un pabeigts katru reizi, kad ar transportlīdzekli, kura pilna masa ir lielāka par 3000 kg, vai tā sastāvu, kura pilna masa ir lielāka par 3000 kg, tiek lietots 1.pielikumā noteiktais valsts galveno un reģionālo autoceļu posms.

Neviens normatīvais akts neuzliek obligātu pienākumu maksāt nodevu un par to netiek personas sodītas, jo, saskaņā ar ALNL normām, katrai personai pašai jālemj, vai tiks izmantots attiecīgais autoceļš, vai tas tiks izmantots ar konkrētu transportlīdzekli, vai par šo transportlīdzekli maksājama nodeva, kādu laika posmu persona vēlas izmantot autoceļu ar transportlīdzekli, par kuru maksājama nodeva. Turklāt, šī likuma normas noteic, ka maksājot nodevu, tā attiecināma uz konkrētu transportlīdzekli, par konkrētu laika posmu, nevis uz visiem īpašumā vai turējumā esošiem transportlīdzekļiem.

[16] Attiecībā uz Sūdzības iesniedzēja norādi par soda nesamērīgumu, tiesa norāda, ka Latvijas APK 149.^{40} panta otrās daļas sankcijā paredzēts naudas sods transportlīdzekļu vadītājam no simt astoņdesmit līdz trīssimt sešdesmit *euro*, bet pārvadātājam – no piecsimt līdz tūkstoš *euro*, un saistībā ar pieļautajiem pārkāpumiem sods ir jāmaksā par katru izdarīto pārkāpumu.

[16.1] Sūdzības iesniedzējam naudas sods 500 *euro* piemērots pamatoti un likumīgi, ievērojot ALNL 9.^{1} panta noteikumus, kas noteic administratīvā soda piemērošanas noteikumus par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, un kas paredz, ka no Latvijas APK 149.^{40} panta otrās daļas sankcijā paredzētajiem divu subjektu sodīšanas veidiem: transportlīdzekļa vadītāja un pārvadātāja, piemērojams tikai viens sods - tikai kā pārvadātājam, turklāt, naudas sods tā minimālajā apmērā.

Līdz ar to sods ir samērīgs un atbilst likuma normām, kas regulē soda piemērošanu un likumdevēja gribas izteikumam. Noteiktais sods atbilst Latvijas APK noteiktajam administratīvā soda mērķim.

Sūdzības iesniedzējam bija zināmas sekas, kādas var iestāties par valsts galvenā autoceļa izmantošanu bez samaksātas nodevas. Administratīvajam sodam ir jāattur arī citas personas no līdzīgu pārkāpumu izdarīšanas, tas ir, jāpilda soda prevencijas funkcija arī attiecībā pret citām personām, ne tikai attiecībā uz Sūdzības iesniedzēju.

[16.2] Tiesa nekonstatē pamatus Sūdzības iesniedzējai piemērotā soda apmēra grozīšanai vai atcelšanai, un tā nav atbrīvojama no administratīvās atbildības, jo pārkāpums vērsts uz ceļu satiksmes noteikumu un prasību pārkāpšanu.

Fakts, ka persona, kas ir saukta pie administratīvās atbildības pauž atšķirīgu viedokli un nonāk pie citiem secinājumiem, pats par sevi nevar kalpot par pamatu, lai atceltu pirmās instances tiesas spriedumu (*skat. Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2016. gada 4. aprīļa spriedumu lietā Nr. 104AA-0367-16/28*).

Tiesa nesaskata saprātīgas šaubas par Sūdzības iesniedzēja vainu, kuras būtu tulkojamas par labu Sūdzības iesniedzējam un tā būtu atbrīvojama no administratīvās atbildības šajā lietā. Nav konstatējams, ka Sūdzības iesniedzējs ir izpratis rīcības nepareizību, nav izrādījusi nožēlu par izdarīto, bet seku iestāšanos balsta uz nepamatotiem argumentiem, kas rada pietiekošu pamatu domāt, ka neizjūtot likuma sodošo funkciju, paliekot nesodītam, turpmāk var tikt izdarīts līdzīga rakstura pārkāpums.

[17] Administratīvo tiesu atziņās norādīts, ka gan tiesas, gan iestādes pienākums ir uzklausīt privātpersonas apsvērumus, bet nav pienākums detalizēti atrunāt jebkura izvirzītā argumenta pamatotību (skat. *Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 11.08.2005. lēmuma lietā Nr. SKA-292 14. punktu*). Kā pamatkritērijs argumentu speciālajai atrunāšanai ir tā nozīmīgums no tiesību viedokļa, jo gan iestādei, gan tiesai savā darbībā ir jāievēro arī procesuālās ekonomijas princips, jo nepamatoti liela iestādes resursu atvēlēšana vienai privātpersonai secīgi ierobežo citu privātpersonu tiesības uz iestādes resursiem, kas jāizmanto visu iestādes kompetencē ietverto funkciju veikšanai sabiedrības labā.

Līdz ar to arī šajā lietā tiesa šīs atziņas atzīst par pamatoti pielietojamām tiesvedības ekonomijas dēļ, un citus sūdzībā norādītos argumentus tiesa sīkāk neargumentē, jo tiem nav nozīmes lietā.

[18] Tā kā Sūdzības iesniedzēja darbībās konstatējams 149.[40] panta otrajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums, un nav konstatēti pamati tās atbrīvošanai no administratīvās atbildības, Sūdzības iesniedzējam ir jāuzņemas sekas par savu darbību vai bezdarbību.

[19] Izvērtējot lēmumu kopsakarā ar lietā esošajiem pierādījumiem, un ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka Iestādes lēmums Nr. 20/3/3-1418 ir tiesisks un pamatots, un saskaņā ar Latvijas APK 289.[12] panta otrās daļas 1.punktu atstājams spēkā negrozīts, bet Sūdzības iesniedzēja sūdzība noraidāma kā nepamatota.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas APK 289.[12] panta otrās daļas 1.punktu, tiesa

n o s p r i e d a

atstāt negrozītu Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes 2020.gada 30.marta lēmumu Nr.20/3/3-1418, un SIA "TRANS MOBIL", reģistrācijas Nr.40103739352, sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas tiesas kancelejā, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese I. Ozoliņa – Kļaviņa